

Sajtószemle

Lázár Károly

A származási ország feltüntetése a címkéken

Legyen kötelező a származási ország feltüntetése az Európában forgalomba hozott ruházati termékek címkéjén – döntött az Európai Parlament, amikor elfogadta a címkézési szabályok módosítását. Ezzel biztosítani lehet, hogy a vevőket ne téveszthesse meg egy „Made in EU” felirat olyan hamis címkén, amellyel valójában nem is az Európai Unió valamelyik tagországában készült terméket láttak el. Jelenleg a címkék alkalmazása az Európai Unió területén önkéntes, a rájuk vonatkozó előírások az egyes országok hatáskörébe tartoznak. Csupán a textilnyersanyagok megjelölését és a nyersanyag-összetételt írja elő kötelező EU-szabályozás. A származási ország megjelölése ez idő szerint csak az USA-ban, Kanadában és Japánban szigorú előírás. Az Európai Parlament felkérte az Európai Bizottságot, hogy tegye közzé az erre irányuló rendelkezést.

Knitting International, 2010. aug.

A szálanyagok termelési adatai

Az *Oerlikon* cég „The Fibre Year” c. összeállítása, amely minden évben összesíti a világ textilnyersanyag-termelési és fogyasztási adatait, 2009-ben a világ szálanyag-fogyasztásában 4,2 % emelkedést mutat ki, ami 70,5 millió tonna összefogyasztást jelent.

Ezen belül a mesterséges szálanyagok fogyasztása 4 %-kal, 44,1 millió tonnára, a természetes szálanyagoké 4,5 %-kal, 26,4 millió tonnára nőtt. A Föld lakossága elérte a 6,8 milliárd főt, ami így egy főre nézve 10,4 kg átlagos szálanyag-fogyasztást jelent.

A pamuttermelés 22,3 millió tonnát, a gyapjútermelés 1,1 millió tonnát, a cellulózsálak termelése 3,8 millió tonnát tett ki. A szintetikus szálanyagok össztermelése 40,3 millió tonna volt.

Az ázsiai országok mesterséges-szálanyag termelése 2009-ben 36 millió tonna volt és ezzel a piac 83 %-át uralták.

A *Textile Intelligence* adatai szerint a világ mesterséges-szálanyag termelése 2009-ben az előző évekhez képest jelentős mértékben, 7,8 %-kal növekedett. Míg 2008-ban 6,5 %-os csökkenés volt tapasztalható, a 2009. évi termelés 41,6 millió tonnát ért el. A növekedés elsősorban Kínának köszönhető. Legnagyobb mértékben – csaknem kizárólag – a poliészter gyártás bővült, de a cellulózsálak termelése is 8,2 %-kal emelkedett. Ugyanakkor a természetes szálanyagok termelése – és köztük főleg a pamut és a gyapjú – összeségében 5,1 %-kal visszaesett.

A 2009/2010-es szezonra a gyapjútermelés növekedését várják, elsősorban azért, mert a szakértők a globális gazdaság növekedésében bíznak.

Knitting International, 2010.júl.

Nőtt a biogyapot termelés

Biogyapotot ez idő szerint 22 országban, összesen 253 ezer hektáron termesztene. Mintegy 220 ezer

farmer foglalkozik ezzel. A termelés a 2008/2009 szezonban – a válság ellenére – 20 %-kal növekedett az előző szezonhoz képest és mennyisége 175 113 tonna volt. Ez a világ gyapjútermelésének 0,8 %-át teszi ki. A szakértők a termelés további növekedésére számítanak az elkövetkező években.

*Knitting International, 2010. aug.
Forward Textile Technologies, 2010. júl.*

Az üvegszál-erősítésű kompozitok fő felhasználási területei

Európában 2009-ben kb. 815 ezer tonna textil erősítésű kompozitot gyártottak, ezen belül a legtöbbet Spanyolországban (188 ezer tonna), Olaszországban (122 ezer tonna), Németországban (118 ezer tonna) és az Egyesült Királyságban (106 ezer tonna). A kelet-európai országokban (köztük Magyarországon) összesen 98 ezer tonna ilyen műanyag-termék készült. A textiliákkal erősített kompozitok legnagyobb részét üvegszálak felhasználásával készítik, amelyek 32 %-át a szállítóeszközök gyártása, 12 %-át a villamosipar és az elektronikai ipar, 36 %-át az építőipar, 18 %-át a sportszergyártó ipar hasznosítja, a fennmaradó 2 % egyéb alkalmazási területekre kerül.

Technische Textilien, 2010/3

A szénszálak felhasználási területei

Egy 2008-ban készült előrejelzés szerint a szénszálak ipari alkalmazása 2014-ig évente 15–16 %-kal növekszik. Ezen belül a repülőgépgyártó ipar a termelés 21 %-ára tart igényt, a sportszergyártás 16 %-ot képvisel, a fennmaradó 63 % különböző egyéb területekre kerül. Fontos alkalmazási terület ezen belül a szélenergia-hasznosítás (szélkerekek lapátjai), ahol a szénszál-felhasználást 2012-re 7,5 ezer tonnára, 2014-re 14,5 ezer tonnára becsülik. (A jelenleg gyártott legnagyobb ilyen szélkerék-lapát 61,5 m hosszú és 8 MW teljesítményű szélrómó energiaellátását szolgálja.) Igen jelentős felhasználó az autóipar, ahol a szénszál-erősítésű kompozitok alkalmazásával jelentős tömegcsökkentést érnek el, ami természetesen kihat a benzinfogyasztásra is: 10 % tömegcsökkenés akár 60 %-kal kevesebb üzemanyag felhasználásához is vezethet. Ugyancsak fontos terület a tengeri olaj-fűrótornyok építése, amelyeknél szintén a tömegcsökkentésnek van szerepe. Egy olyan fűrótornyhoz, amely 3000 méter mélyről hozza fel a kőolajat, 60 tonna szénszálakat használnak fel rud alakú kompozit elemek formájában. A szénszál erősítésű kompozitból készült nyomás alatti tartályokkal kiváló eredményeket érnek el és ezek a tartályok 20–30 %-kal könnyebbek, mint a hasonló acéltartályok. Egy 120 literes, 220 bar nyomást kibíró tartályhoz 20–22 kg szénszál kell. 3000 tonnára becsülik 2014-re az ilyen célra felhasználandó szénszálmennyiséget.

International Fiber Journal, 2010. febr.

Fibertect – az olajfelszívó textília

*Fibertect kesztyű vegyi anyag
szennyezés eltávolítására a
védőruháról*

(www.firstlinetech.com/fibertect/)

A Texasi Műszaki Egyetem környezetvédelmi és humán egészségügyi intézetében egy háromrétegű textilanyagot kísérleteztek ki, amely kitűnően felszívja és megkötí a különböző mérgező vegyi anyagokat. A *Fibertect* elnevezésű terméket eredetileg a hadászatban alkalmazott mérges gázok és az egészségre ártalmas

anyagok hatástalanítására fejlesztették ki, de alkalmazható az iparban, az egészségügyben, a tűzoltóságnál és a katasztrófa elhárításnál is a szennyezések eltávolítására. Lapokat, törölkendőket, még egyujjas kesztyűket is készítenek belőle, mit védőruha-kiegészítőt. Legutóbb a Mexikói-öbölben történt katasztrófális olajszennyezés ellen vetették be sikeresen az olaj összegyűjtésére.

A Fibertect két külső rétege nyers, vattaszerű pamutból készül, közöttük szálal szerkezetű aktív szén réteget helyeznek el, és az egész szendvics szerkezetet tűzési technológiával egyesítik. A termék hatékonyan magába szívja az olajat és az olajból elpárolgó mérgező gőzöket is, így a vele dolgozó embereknek nincs szükségük külön gázvédelemre. A nyers, vegyszeres kezelést nem kapott pamut anaerob (csak oxigén hiányában szaporodni képes) baktériumokat tartalmaz, ezeknek köszönhető a felszívott olaj lebontása.

A Fibertect saját tömegének 15-szörösét kitevő olajat képes felszívni, ami azután kipréselhető belőle és az anyag mintegy 10 alkalommal újra felhasználható, bár olaj-felszívó képessége a többszöri felhasználás során egyre csökken. A Fibertect további nagy előnye, hogy biológiailag lebomlik, azaz a környezetre nézve sokkal kevésbé jelent veszélyt, mint a hasonló célra használt, szintetikus anyagokból készült eszközök.

Élet és Tudomány, 2010/27;

www.nowovens-

industry.com/news/2010/06/18/initial_texas_tech-created_fibertect_field_teste_a_success_in_gulf_state_region;

www.firstlinetech.com/products/decon/dry-decon/fibertect-mitt/fibertect-for-oil-spills